

18.6.2017

1. neděle po Trojici

Milost Pána Ježíše Krista, láska Boží, dar a přítomnost Ducha svatého se všemi námi! Amen.

„Jako laň dychtí po živé vodě, tak dychtí duše má po tobě, Bože!
Po Bohu žízním, po živém Bohu!“ Ž 42,2-3

Píseň 158 *Samému Bohu sláva, čest*

Modlitba: Hospodine, Bože svatý a věčný,
ty jsi nás stvořil k životu. Tvůj Syn Ježíš Kristus nás jemně vede k životu pravdivému a odpovědnému. Bože, krásné jsou tvoje cesty a dobrý je jejich cíl! - - Proč se tedy tvých cest nedržíme? Proč se tak snadno necháme zlákat marností? Vyznáváme, Pane, že si nedáváme dost práce tvoje Slovo poznat, vzdáváme zápas o živé pochopení evangelia, bojíme se konfliktů pro pravdu, stěží ochotni přemáhat svou lhostejnost, pohodlnost, unést nejistotu, zda právě tohle nesnadné bytí, ke kterému zveš, má zaslíbení věčnosti, zda je tím pravým ořechovým. Pane, odpusť nám a obnov svým Duchem upadlého ducha našeho. Dej nám sílu tvé cesty objevovat a k nim se vracet. Podpoř naši vůli vycházet vstříc bolestem tvého stvoření. Buď s námi jako jsi byl se svým Synem Ježíšem Kristem, který si nás zamiloval, za nás byl ukřižován a pro nás vzkříšen. Amen.

Čtení: Iz 42,1-7

Píseň (Svítá) 373 *Nedělní chvalo zpěv*

Text: Mt 7,1-12 Kázání:

Nebudu přece házet perly sviním – tahle fráze patří k těm biblickým výrokům, které zlidověly. Co se tím myslí? Kdy a jak, v jaké souvislosti ji používáme? V situaci, kdy mám cosi cenného, perly, chci je nabídnout, ale ten druhý je neocení, neváží si jich. Je zbytečné, je nesmyslné nabízet perly někomu, kdo nezná jejich cenu.

Co by tak mohl těmi perlami myslet Ježíš? Třeba

evangelium, které přináší? Taková vzácnost, dobré a nadějně slovo, cesta života, nesmírná síla! A my tuto vzácnost dostáváme do ruky a máme ji posílat dál, nabízet, štedře rozhazovat – ale teď pozor! Neházejte tyhle perly před svině!

Zdá se to jasné, ale co mne při tomto pochopení velmi ruší – že bych měl zkoumat, posuzovat, kdo je hoden toho, abych mu tuto vzácnost nabídl? A tedy někoho předem vyloučit jako možného příjemce té dobré zprávy? A co mi hodně vadí na takovém výkladu, že svině by měl být ten druhý. Pro biblické čtenáře svině bylo zvířetem nečistým, židé prasata nejedli ani nechovali, snad je považovali dokonce za nebezpečná, ale nebyl v tom takový morální odsudek jako v našem kulturním prostředí, ve kterém – čert ví, proč – svině je člověk mimořádně podlý a záludný (nešťastnému zvířeti bychom se za tyhle asociace měli omluvit).

Ale i kdybych si stokrát říkal, že pro bibli není svině tak strašlivě nemravná jako pro nás, přece se mi zdá nesmyslné, že bych měl druhé zkoumat, zda náhodou nejsou těmi, kdo nemají evangelium ani náhodou slyšet. Nedává to smysl v té souvislosti, v jaké právě o tom házení perel Ježíš mluví. Říká přece Nesud'te! Mám trám ve vlastním oku, připosleplý, neschopný správně prohlédnout! Jak bych mohl posoudit, kdo je tady svině?

A tak rozumím Ježíšovým slovům jako varování: nehledejme, kdo je svině (někdo z těch před námi), nýbrž si dávejme pozor na to, co děláme, jak zacházíme s perlami evangelia, které nám Ježíš nabízí, zda s nimi nakládáme adekvátně, zda my sami je nezadupáváme do bláta a namísto k životu a radosti je neužíváme k roztržce, zraňování a smrti. To je totiž přesně to, co v celých dějinách a dodnes my křesťané děláme: Ježíšovo krásné, ale náročné evangelium, jeho výzvy k hojnější spravedlnosti (nastavit druhou tvář, milovat nepřítel, zachovat věrnost), tohle evangelium nevezmeme jako inspiraci pro svůj život v pokorném následování, ale jako měřítko pro posuzování druhých, nástroj, kterým lze ty druhé mlátit po hlavě, nad nimi se pohoršovat.

Pozice morální nadřazenosti je náramně příjemná. Je

snadné si říci: no to je hrozné! Ten gauner! To já nikdy! Možná si to mohu říci vzhledem k minulosti, ale do budoucna? Což nemáme v bibli příběh namyšleného Petra, předního z učedníků, který zapřel Krista? (Dost nechutné.) Petr zradil v situaci, kterou si zřejmě nedokázal představit ve chvíli, kdy se dušoval, že on nikdy nezradí! A tak pokora je na místě. Nechodíme v mokasínech toho druhého. Samozřejmě jsou mezi námi rozdíly a různá jednání různých lidí dosahují různého stupně nechutnosti či společenské nebezpečnosti. Jasně. Ale nikdy, opravdu nikdy si nikdo nezasluhuje, aby byl odepsán jako svině, která se vůbec nemá co setkat s evangeliem.

Vždycky, když chceme porozumět tomu, co Ježíš říká, je dobré se podívat, co dělá. A vidíme u něho otevřenost, pochopení právě pro klopýtající a padlé, společensky odsuzované, pro hříšníky. A ostré, kritické slovo pronáší na adresu těch, kdo druhými pohrdají a zavírají před nimi dveře svého domu, svého srdce a chtěli by druhým zavřít i dveře k Bohu, do nebeského království.

My křesťané býváme někdy lidmi zvenčí označováni za pokrytce. Říkají o nás: poučují, kážou o morálce, ale nejsou o nic lepší. Pokud jsme skutečně tak samospravedliví, samolibí a z pozice rádobý nadřazené blahosklonnosti druhé soudíme, tak si tuhle výtku zasloužíme. Tak tedy nemůžeme nic říci? Anebo je možné mluvit kriticky, připomínat téhle společnosti, že těmi podstatnými věcmi jsou přece pravda, respekt, důvěra – a přitom se nepovažovat za lepší, vědět, že týž nárok vztahujeme na sebe a že mu stejně tak jako celá společnost nejsme schopni plně dostát? Ale záleží nám na tom, nechceme na tyhle hodnoty rezignovat, nechceme propadnout cynismu a lhostejnosti?

Může v tom hrát roli naše poctivost a upřímnost před tváří Boží. Když vyznáváme své hříchy, zda to jen tak říkáme jako součást náboženského folklóru anebo zda nám opravdu dochází, co to znamená – že jsme svině. Přiznáváme trám ve vlastním oku, svou slepotu a omezenost, vlastní selhání? Může tohle naše zraněné sebevědomí, naše sebepochopení jakožto hříšníků být znát v tom, jak mluvíme a jak jsme vnímáni? Možná. Ale ještě by snad

bylo užitečné při té konfrontaci si říci: Dobrá, pojďme se podívat docela konkrétně, kde a kdy jsme jako církev nebo jako jednotlivci zalhali, selhali, zklamali! A pak umět přiznat otevřeně svou chybu. Anebo se ukáže, že za těmi řeči nic nebylo. Prázdné huderáči. Nějaký mindrák.

Trám v našem oku. Nejsme o nic lepší. Jaký smysl potom má být pokřtěn? Být toho součástí?

Ježíšova slova, která po těch perlách a sviních následují, ukazují směr: Proste, a bude vám dáno; hledejte, a naleznete; tlučte, a bude vám otevřeno. Víra, důvěra a naděje. To cenné, vzácné, evangelium, cesta a síla života, to, co nám pořád nějak uniká, za čím klopýtáme, přichází jako Boží dar. Ty podstatné věci, na nichž záleží, a které nemáme v ruce, ani je nedokážeme vytvořit ani zachovat či rozmnožit, k těm přece má smysl se vztahovat, hledat je, prosit, toužit po nich. Nechat tu touhu, to chtění prosakovat svým jednáním – jak byste chtěli, aby lidé jednali s vámi, tak vy ve všem jednejte s nimi. Nechte si k tomu znovu a znovu dodat víry a naděje. Amen.

Píseň 372 (sl. 1–5) *Přijď dešti nebeský*

Křest Elišky Foukalové

Píseň (Svítá) 186 *Moc předivná*

Ohlášky, sbírka

Píseň (Svítá) 179 *Málo mám*

Přímluvná modlitba + Otče náš

Poslání: „Jak byste chtěli, aby lidé jednali s vámi, tak vy ve všem jednejte s nimi.“ Mt 7,12

Požehnání

Píseň 582 *Toužíme v lásce žiti stále*